

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

Брой 27
Йоановден 2009
Цена: по желание

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861 - 1925) предоставя на всяка индивидуалност пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

Съдържание:

1. В сърцето на вечността - Йоаново настроение
2. Тема на годината 2009/10 год.
3. Модернизъм и консерватизъм в Антропософското общество
4. Великденското тържество в Стара Загора
6. Пространство за нещо ново
7. Във възхвала на будния ум
7. Холандия: Работилници по медитация
8. Герда Александер (1908-1994)
9. Състоянието на селското стопанство в света
11. Учебни курсове в Гьотеанума - 2009/10
12. **ПОКАНА**
12. Антропософски учебни групи

В сърцето на вечността - Йоаново настроение

Кръговратът на годината ни преведе, нас хората, през трите големи празнични настроения на Християнството. Коледа, Възкресение и Възнесение отминаха. През това време картината на Земята се измени, за да дари на човека възможността да се срещне с най-дълбоките тайни на своята мисия тук, на Земята. Душата на човека е докосната от свещените Мистерии на Раждането, Смъртта и Възкресението, обхваната, дори разтърсена от досега с Мистерията на човека, от досега с тайната на човешкото развитие.

Въоръжени със силите, които са възникнали от тези срещи със сърдечните сили на коледното време, със силите на мъдростта на Възкресението, със силите на волята на възнесението, ние навлязохме в лятното слънцестоене. Слънцето се е издигнало до най-високата точка на небесните висини. На Йоановден то достига зенита си. Земята е издишала. Тя сънува в многоцветен воал един космически сън от цветя. Същество изтъкано от светлина води човешките в просторите на всемира. Йоан Кръстител гръмогласно забива своето "Metanoete!"* (Променете се!) в това настроение. "Променете съзнанието си, защото небесното царство е близо!" Предтечата на Христос подготвя неговия път. Азът на човечеството ще навлезе в Земята и ще стане господар на мислите, чувствата и воленията на хората с добра воля, за да им осигури безсмъртието. За това са нужни Метаноя (покаяние), промяна на съзнанието, към които призовава Йоан, великият помощник на човечеството. Той, Вестителят на Поврата на времената, учи на упование в принесената в жертва на Космоса съзнателна духовност и на навлизане в свързаните със Земята душевно-духовни глъбини. Христос в нас, Духът-Слънце, Христос-Слънце трябва да потъне в човека, в неговия "Аз".

Чрез проникнатите с Христос човеци отсега нататък духовното ще може да навлиза в Земята. Чрез хората, събрани заедно в Негово име, Христос ще може да завърши Своето спасително дело в хода на развитието на Земята. Ако хората променят съзнанието си и не търсят повече духовното навън

в Космоса, а на Земята, вътре в себе си. Земята бе осветена, протъкана от космическа Светлина чрез свещеното Христово дело. Така природата може да се превърне в храм на мъдростта на човечеството, ако човекът я направи също свята чрез своето проникнато от Христос познание. Пътят на свободата за човека, пътят на спасението на човека минава единствено през Земята. В дълбоката зима ние празнуваме раждането на Исус, който чрез Кръщението в Йордан на трийстата си година се превърна в Христос. В разгара на лятото празнуваме раждането на Йоан Кръстител. "Ego autem minui" (Аз се смалявам). Той може да се смали. Земята започва да вдишва, за да може по някое време през дълбоката зима да намери Христос в себе си. "Metanoete!"* (Променете съзнанието си!) Къде в Космоса намираме днес това Йоаново настроение, в разгара на лятото, във времето на летния слънчев поворот, днес по Йоаново време?

Можем да погледнем с очите на Рудолф Щайнер. В неговата "Йоанова имажинация стои една мощна космическа картина пред вътрешните ни очи. Колкото повече тези наши вътрешни очи се борят за светлината, толкова по-дълбоко ще можем да проникваме в тази мощна възвисяваща и подканваща космическа картина от светлина: в живота и тъкането на силите на светлината в разгара на лятото, които в своя всепробуждащ възход са преобразили лицето на Земята в изпълнен с благоволение цъфтеж, се явява ликът на Уриел изтъкаващ се в топлото сияние на тази най-външна подвижност на светлината, възвествяващ тайните на лятото.

Погледът на Уриел е насочен надолу към Земята. Рудолф Щайнер казва, че от тази гледка човек получава дълбок копнеж да разбере този странен, насочен надолу поглед на Уриел. Човек получава впечатлението, че трябва да се огледа и да потърси какво означава този поглед. "Най-строга сериозност говори от този Лик. Накъде гледа той?"

Уриел, представителят на летните космически сили, гледа към човешките грешки. "Тук става ясно какво в човешкия род е несъвършено..." Лятната

светлина го осветява и го прави очевидно. В тръканото със сребро земно-синьо представящо се на вътрешните очи и последователните форми на естествените кристали, които точно в разгара на лятото се разгъват особено красиви, се втъкават човешките грешки, нарушаващи правилната им красота.

В разгара на лятото нравственото се преплита с природното. И към това е отправен суровият, сериозен, подканващ поглед на Уриел. "Metanoeite!"*

Окото, което гледа натам, съзира също подканващия жест на Уриел в тъкането на светлината. Като крилоподобни ръце, или ръкоподобни криле, в най-сериозна подкана жестът на Уриел е насочен към човешкия род в онова, което бих могъл да нарека историческа съвест.

Историческа съвест. Какво означава това? Рудолф Щайнер казва, че между другото в настоящото време тази историческа съвест е извънредно зле развита, Историческа съвест - какво можем да разбираме под това? То е най-сериозното усещане за най-висша отговорност за онова, което дължим на нашето време.

Всяка епоха в развитието на човечеството има свои особени задачи. Съответните културни дейци трябва да разпознаят тези задачи и да работят за възможно най-доброто им изпълнение. Колкото по-безкористни са призваните да служат за развитието на човечеството, толкова по-дълбоко и здравословно може да се работи за това. Една задача, която не е изпълнена своевременно, засяга друг, по-късен културен деец. Едно такова забавяне най-често е свързано с много страдание за много хора, изисква нови, по-големи жертви от великите Помощници на човечеството.

Колкото повече свобода е оставена на човека в неговото земно развитие от божествено-духовните сили, толкова по-голяма ще бъде отговорността за изпълнението на задачите на времето оставени в негови ръце. В епохата на съзнателната душа за хората настъпи също времето на повишена лична отговорност за развитието на Земята.

Историческа съвест..., сериозният поглед на Уриел насочен към Земята, към грешките на хората, неговият подканващ, подканващ от Космоса жест с криле, призивът на Кръстителю от пустинята.

"Metanoeite!* Променете съзнанието си!"...

Какъв импулс трябва да ни изпълни от това мощно събитие в разгара на лятото? Кой импулс трябва да поемем? Към какво ни призовават?

Кънти от тази световна тъмнина
Една чудовищна световна болка.
Трябва сънят в Духа да бъде превъзмогат.
Затова боли и трепери сърцето на Света.

Твоята вина остава моя вина,
Когато не съм буден в душата си.
И не се упражнявам в познание,
Което и за теб е спечелено.

И знай, че мъките на смъртта,
Разтърсващи днес цялото човечество,
Са само въпроси на съдбата, които
Искат да изтръгнат от съня човечите.

Съдбата пита днес всички души
Дали те са от жажда за вяра изпълнени
И могат ли да понесат страданията,
Които само любовта на Спасителя успокоява.

Нашето време е белязано от ужасното чувство на безсъзнателност, което е обхванало човечеството. Един парализиращ всичко живо духовен сън, едно жестоко пасище на смъртта е надвиснало над човечеството. Потънало в студен, смъртоносен, бездуховен интелектуализъм и в неукротимата ракова язва на буйно разрастващия се материализъм, човечеството е загубило напълно смисъла на своето съществуване. Безграничен егоизъм е довел до безгранична самотност. Душите се гърчат в танталовите мъки на безкрайна самота. Човечеството се движи в най-ужасен екстаз към своето самоунищожение.

"Събудете се!" - може да извика човек на този свят. "Събудете се! Променете съзнанието си!"

Рудолф Щайнер беше един викащ в пустинята. С цялата си работа и с целия си живот той показва на човечеството пътя на по-нататъшното осъзнаване. (Metanoeite)

Този единствен път за излизане от общия упадък на културата води единствено през една дъл-

бока, изпълнена с любов промяна. Човекът трябва все повече да осъзнава своята духовна същност, за да може да намери смисъла на тази Земя. Рудолф Щайнер посочва пътя, който може да отведе духовното в човешкото същество до духовното във вселената. И той даде на хората правилните познавателни духовно-научни основи, върху които човекът от епохата на съзнателната душа може да развие, да изгради своята историческа съвест. Нравствените основи за това всяка индивидуалност трябва да изработи сама. Като венец на своето творчество, като главно завещание, на Коледното събрание през 1923/24 г. Рудолф Щайнер дари на света една форма на човешкото бъдеще, която да превърне този нов духовен път в Принципи на цивилизацията, в основи на една лекуваща, лекуваща себе си и света, човешка култура - чрез най-дълбока промяна. Чрез принципите на новооснованото Антропософско общество Рудолф Щайнер даде импулс на Първообраза на едно бъдещо духовно общество, което да живее изхождайки от Духа. Членовете на това Антропософско общество са призвани с чувство на най-висока отговорност към човечеството, да предадат на това човечество постигнатата промяна, дълбока промяна на съзнанието, жив вътрешен поврат към духовното, жив вътрешен поврат към другите хора. Те са призвани да покажат на човечеството най-висшето усилие за осъществяването на това Коледно събрание, най-висшето усилие в този общ стремеж към желания дух, стремеж свързан и единствено свързващ, обединен и единствено обединяващ. Духът и материята трябва да бъдат свързани чрез изпълнено с любов познание.

Чрез общото усилие за това спасително дело, то ще въздейства социално в най-дълбок смисъл. Едва тогава се изгражда едно истинско човешко общество. Едва тогава ние сме заедно в Негово име. Едва тогава Той е сред нас. Този, Чийто предтеча е Йоан Кръстителю.

Das Goetheanum, 2002

Превод от френски – Светла Бисерова

* Metanoeite! (произнася се "метанойете") – по-кайте се! (бел. ред.)

Тема на годината 2009/10 год.

**Сърдечното мислене като орган
за възприемане на развитието
и метаморфозата**

Изборът на сърдечното мислене като тема на годината в Антропософското общество има значение и в светлината на развитието и метаморфозите. Йоханес Кюл изследва връзките на темата с годината на Дарвин.

Темата за еволюцията тази година звучи навсякъде. В чест на годишнината от публикуването на книгата "Произходът на видовете" (1859 г.) и 200 години от раждането на Чарлз Дарвин, се засвидетелства почит към неговите трудове. Ако от антропософска гледна точка Дарвинизмът се свързва с една ужасна "борба за оцеляване" и материалистичен светоглед от една страна, от друга страна вникването в естествения процес на еволюцията е едното от трите условия посочени от Рудолф Щайнер, необходими за появата на Духовната наука (според Едуард Шюре, септември 1907 г., тъй-нареченият документ от Бар, в Сс 262). Всъщност, в лекцията си от 1 октомври 1913 г. Щайнер говори дори за едно "по-дълбоко разбиране на Християнството, което може да се

намери в Дарвинизма" и че "в наше време Дарвинистките импулси са родени от Християнството" (Сс 148). Затова можем да вземем тази годишнина като една възможност за по-задълбочена работа върху темата за развитието. Така може да се добави един антропософски поглед към мислите в културния ни живот, които често пъти са спорни.

Акцент върху развитието

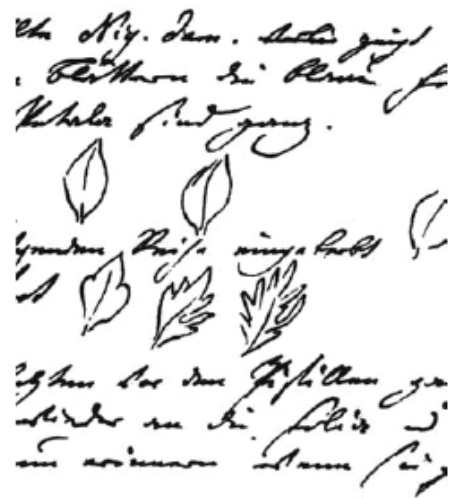
Едва ли има антропософска тема, в която развитието да не играе някаква роля; от развитието като свободно човешко същество до величественото описание на еволюцията на човечеството и земята и последното велико дело на Рудолф Щайнер – учредяването на Школата за духовна наука.

В крайна сметка всичко има нещо общо с развитие и себе-развитие; едното не може без другото! Тук си заслужава да се отбележи, че съвременната идея за развитието е изложена едва към края на XVIII век от Йохан Готфрид Хердер, Йохан Гьоте и други. Преди това този термин се е разбирал повече като "трансформация" на нещо, което вече съществува и е предопределено. Новото значение включва промяна и обновление, нещо, което не е съществувало до този момент. Дарвин използва точно този нов термин за развитие, когато се опитва да разбере произхода на нови видове в световната история. В този смисъл, идеята за еволюцията е несъмнено едно от най-великите постижения на след-Християнската епоха.

Гъвкаво възстановяване

През последните години темите бяха винаги свързани със "сърдечното мислене". Ако разгледаме как човекът наблюдава развитието и метаморфозите и какво мисли за тях, можем да открием следното. Описанието на Рудолф Щайнер в лекцията му от 30 март 1910 г. за "сърдечното мислене" се отнася точно за този процес: Мисленето за развитието не следва логическия модел на причина и следствие, а едно гъвкаво възстановяване, което води до дълбоко вникване във връзките. Това може да се изживее например с една поредица от листа на растения. Така че и тази година ще се свържем с темите от миналите години. Трябва да се повдигнат още два въпроса: развитието в широк смисъл означава, че всичко може да се променя. Ние добре знаем какво е казал Рудолф Щайнер за развитието на духовните същества: нищо не остава същото! Но за развитие може да се говори само ако нещо остава също така и постоянно. Как иначе можем

да познаем, когато нещо остава същото. Как иначе можем да разпознаем в новата фаза това, което се е видоизменило? Как можем да говорим за човешки зародиши на Сатурн? Рудолф Щайнер разглежда тези въпроси от различни ъгли в лекциите от 7 юни 1909 г. (Сс 107) и 15 септември 1918 г. (Сс 184).

Развитие: Разгръщане на вече съществуващото – Обновяване/Възраждане в свобода (Йохан Волфганг Гьоте, вероятно около 1790 г., заедно с "Метаморфози на растението")

Формиране на еволюцията в пълна свобода

Ако потърсим в творбата на Дарвин източника на понятието "борба за оцеляване" възниква един съвсем нов аспект. Самият Дарвин разказва, че е бил вдъхновен от икономиста Томас Робърт Малтус, който описал нещо подобно за ранното капиталистическо индустриално общество в Англия от началото на XIX век. И така, идеята за подбора не

е възникнала от природата, а от социалните условия и човешките поведенчески модели! По-късно, през XX век тя е използвана обратно като социален Дарвинизъм, за да оправдае най-лошите човешки престъпления, защото само това можело да обясни как по-силният трябвало да се утвърди. Освен това, Рудолф Щайнер показва връзката между социалната наука и естествената наука, но в обратната посока; в естествените науки човек се учи и практикува да живее с идеи, които могат впоследствие да доведат до продуктивни модели в социалната област. Тази идея, например оформя първата лекция от цикъла "Мистериини центрове" (Сс 232). Тук в центъра е идеята за развитието, която протича през цялата Антропософия. Бъдещето на еволюцията зависи от това, как човечеството може да я формира в пълна свобода! Тази мисъл заслужава да намери своя път в днешния културен живот.

За Колегиума на Школата за духовна наука, Йоханес Кюл
Превод от английски – Диана Ботушарова

Препоръчителна литература:

(Освен споменатите лекции)

- Рудолф Щайнер – "Въведение в тайната наука", особено глави 4 и 5.
- Рудолф Щайнер – "Еволюцията от гледна точка на истината" (Сс-132)
- Освен това, би било добре да се изследват героите в Мистериините драми на Рудолф Щайнер от аспекта на развитието.
- И разбира се, богатата литература от естествени съчинения на Гьоте също се препоръчва за тази тема.

Модернизъм и консерватизъм в Антропософското общество

Среща на европейските генерални секретари в Берн

(Хартвиг Шилер, генерален секретар на Антропософското общество в Германия)

Първата среща на европейските генерални секретари за 2008 г. се състоя в Берн от 11-ти до 13-ти януари. В самото сърце на града на няколко крачки от седалището на конфедералното швейцарско правителство, в една сграда принадлежаща от поколения на фамилията Фатер, приятелски настроена към Антропософията. В тези помещения намират подслон различни много активни културни, обществени и търговски мероприятия, Ние почувствахме дори в разговорите си живия, практичен и съвременен характер на това обкръжение.

В течение на тези няколко дена изживяхме една интензивна среща с "младото" швейцарско национално Общество и неговия обновен управителен съвет, проведохме задълбочени разговори

върху разполагането на Антропософията между модернизма и консерватизма и изслушахме докладите на новите генерални секретари от Италия и Германия.

Среща с Антропософското общество в Швейцария

В своя "Курс за лекторите" Рудолф Щайнер определя независимото съждение и действие като "добродетели в най-висока степен швейцарски", които свързвайки се със зараждащите се сили на съзнателната душа, могат да играят важна роля в еволюцията на съвременния свят. Прочее, месният колорит на Берн ни потопи по естествен начин в специфичните "флуиди" на Швейцария. Полагането на началото на много старото Дружество в Берн ни връща към един разговор на Рудолф Щайнер с Оскар Гросхайнц (дарител на терена в Дорнах), довел до основаването на "Ложата Йоан" на 14-ти декември 1907 г. Една вечерна програма в художествения център Нидегалтен, представяща елементи от живота и творчеството на Даг Хамарсכולд чрез музика, художествено слово и евритмия, ни позволи да се свържем с времето на началото на антропософската работа. Залата оформена в органичния стил на антропософската архитектура поставяше

впечатляваща рамка на това представление, където времев и пространствени форми се съчетаваха хармонично.

В цяла Швейцария нови форми на работа в дружествата, насочени към участие и обмен, се включват в едно плодотворно изследователско сътрудничество в самото сърце на Антропософията.

След това припомняне на столетното минало членове на швейцарския управителен съвет (от 2006 г. състоящ се от Франц Акерман, Марк Десол, Естер Герстер, Готфрид Дьорфлер, Клара Щайнеман и Йоханес Грайнер) направиха преглед на настоящата дейност. Стана въпрос за колегиалната инстанция за разширяване на медицината КИКОМ (представено в една университетска катедра), за асоциацията СО-OPERA, за фондацията ПИК (пенсионна каса, която инвестира капиталите си предимно в инициативи вдъхновени от Антропософията), за заздравяването на Рютихубелбад (Ruthihubelbad) извършваща различни дейности (старчески дом с медицинско обслужване, социо-терапевтична общност, хотел, образователен център и културен център), за инициативата за съхранение и поддръжка на скулптурната група и помещението, в което се намира, и за фонда Гьотеанум – широкопектърна инициатива, която цели да подтикне към финансова помощ

лица, които ценят различните постижения на Антропософията, но не желаят да се присъединят към обществото. Тези инициативи бяха одобрени с най-добри пожелания за успех.

Новите генерални секретари: Стефано Гаспери (Италия), Хартвиг Шилер (Германия) и Алексей Жуков (поканен като гост от Русия) се представиха с доклади за своите страни. Още веднъж можахме да констатираме до каква степен възрастта на едно национално Общество определя неговите форми на живот и естеството на задачите му.

Италианското Общество е още относително младо. То наброява 1300 члена, от които 200 лекари и 30 дружества. Развитието му е силно свързано с големия брой лекари.

Един друг стълб е биодинамичното земеделие на Обществото. В този контекст всяка година се организират 70 курса. Стефано Гаспери е загрижен за бъдещето на Европа и специфичните задачи на Италия. Тъй като секуларизацията се е разпростряла върху всички области на живота, той предсеща как последиците от това ще достигнат чак до конституцията на човека. Сравнено с другите континенти населението на Европа изглежда с най-крехко здраве. Може ли човек да остане здрав когато е загубил всякаква връзка с духовното? Можем ли да си представим една Европа без християнство и християнство без Европа?

Може ли да се сметне за чаровност на Италия фактът, че 50% от членовете не плащат членския си внос? Голдони е охарактеризирал тази черта чрез образа на Панталоне от Комедия дел Арте. Въпросното поведение създава ситуация на дефицит, която не може да бъде компенсирана от непрекъснатото увеличаване броя на членовете. Впрочем, управителният съвет ще се занимае с въпроса, така че да се промени състоянието на нещата.

Германското антропософско Общество, доайен на националните общества, се среща с предизвикателства от друг вид. Тук законите на едно столетно съществуване призовават да се развива, съхранява и обновява. Има опасност антропософското движение и антропософското Общество да водят паралелно съществуване. Ако Обществото изглежда остаряло, то инициативата и практическата дейност вътре в движението непрестанно

пораждат нещо ново и актуално.

За да просперира Обществото, то трябва да се носи от членове, които ясно се идентифицират с него и развиват специфични добродетели като лоялност, солидарност и истинност. Истинността изисква да имаш съзнание за придобивките и недостатъците на миналото и да развиваш воля за продължаване на развитието.

Предвид възрастта на Обществото и членовете му, то ipso facto (следователно, автоматично) се пита относно смисъла на старостта. В сред едно човечество, което се надява да живее все по-дълго, големият въпрос е защо живеем до все по-дълбока старост. Какъв е смисълът на това явление?

По своя път към свободата човекът трябваше да мине през материализма, секуларизацията и отчуждението. Той се оказва сам и изправен непрекъснато пред задачи, които като че ли го смазват. Старостта позволява да прецениш ретроспективно какво си изживял, тя предоставя случай да се развие "добродетелта" за едно неогоилично мислене. В течението на живота това е времето за съветване, окуражаване и благославяне. Този, който благославя не желае нищо за себе си. Той се стреми да подкрепи другите в изпълнението на задачите им. Благославянето е един безкористен дар. Тези качества, присъщи на старостта, отговарят на една нужда на човечеството като цяло и на Антропософското общество в частност. Ретроспекцията върху изминатото развитие, житейският опит и безкористното мислене биха могли да допринесат съществено за едно обновление. Така остарялото Антропософско общество би станало благословение, което да послужи като изходна точка за едно обновено Общество. Дейностите през следващите няколко години биха могли да се съсредоточат върху перспективата за такова развитие. За да се задейства подобен проект за актуализация, трябва да се обучат хора за осигуряване на смяната, да се създаде семинар за антропософско обучение, да се говори публично за пътя на развитие, да се организират семинари на актуални теми, да се придадат академични форми на изследователската работа, да се предлагат колоквиуми, учебни дни и конгреси.

Антропософското общество в Русия.

Алексей Жуков описва положението като развитие и засилване на антропософската работа в Русия

от новото начало през 80-те години насам. Биографията на Алексей Жуков отразява търсенето на път към Антропософията: роден през 1951 г. в Москва, той следва история на изкуството и реставраторство, преди да започне да работи като журналист. Прекарал е няколко години на обучение в немско-говорящи страни, сближил се е с Християнската общност и сега работи за Антропософското общество в Русия и Украйна.

Модернизъм и консерватизъм

Отношенията между страните и най-актуалните теми доведоха до обмен на мисли върху връзката на съвременния човек с Антропософското общество и с Рудолф Щайнер. Антропософията не е само жертва, а и дете на секуларизацията. Това важи, както за първоначалните условия, така и за бъдещите перспективи и се проявява в два жеста: идентификация и дистанциране. Връзката между християнството и Антропософията е един пример за това. Днес Антропософията изисква форми на изразяване и на работа различни от миналите.

Като цяло настоящата епоха се характеризира със скептицизъм и дистанциране. Това важи и за връзката с Рудолф Щайнер и се изразява по отношение на онова, което се казва в Антропософията за други народи и други култури или за понятието еволюция. Тъй като преките връзки са прекъснати, може ли човек индивидуално да се свърже с източника възстановявайки едновременно общата хармонична форма? Как да се направи това и под каква форма?

Тези въпроси изглеждат важни за живота на Антропософското общество в близко бъдеще. Те биват изразявани на различни дискуссионни форуми и дават възможност за модернистки и консервативни становища. За плодотворното сътрудничество е полезно да се изяснят позициите. Първоначално има риск полярностите да се засилват, но това би трябвало да доведе до повдигане прага на толерантността от едната и от другата страна.

*"Nouvelles de la Societe anthroposophique en France", брой март-април 2008 г.
Адаптация на френски – Гудрун Крон
Превод от френски – Светла Бисерова*

Великденското тържество в Стара Загора

На 12.IV.2009 г. се събрахме в новия клуб на АОб в Стара Загора, за да отпразнуваме един от четирите големи християнски празници – Великден. След малкия концерт флейти и няколкото социални евритмични упражнения водени от Диана Демирева, новоизбраният председател д-р Димчев направи приветствие и въведение към темата на празника, а г-жа Елена Велкова прочете встъплението към съставения от нея поетичен рецитал. Тук

поместваме встъплението и част от стиховете в рецитала изнесен от Нина Стамова.

Великденска среща с българската християнска поезия

Драги гости, скъпи приятели!

Предстои ни среща с българската християнска поезия в една музикално поетична композиция "Възхвала на Великден". Дължим я на таланта на българските поети-класици, които през вековете са създавали стихове в духа на християнската ни

традиция. Макар и тази лирика, която сега ще чуем, в определен период от време да не влизаше в издателския интерес на създателите на книги, стиховете са носители на вложена в тях духовна енергия. Те за това се създават и това е тяхното предназначение. Затова те дочакват деня, когато ще бъдат отново издадени, прочетени и чути. В началото на 90-те години това е станало - и книгата "Българска християнска лирика" е пак наше притежание. Много са в тази книга стиховете за Рождество, за Задушница, за Великден, за обичта на човека към човека, за прошката, греха и добродетелта. В днешния ден ние избрахме от тях само стиховете за големия ни празник Великден. Макар че голяма част от стихо-

творенията имат все заглавия "Великден" и "Възкресение", гамата на преживяванията на техните автори е много разнообразна. Във всички обаче се чувстват знаците на великденския ритуал: звънът на камбаните, запалените свещи, отнасяни от храма до дома, тържествената храмова празничност. И все пак всеки поет е почувствал Великден по своему. Голямата саможертва на Исус в името на човешкия род е породила такава почит у Пенчо Славейков, Стоян Михайловски, Мара Белчева и Николай Лилиев, че всеки от тях се обръща с молитва към Исус, търсейки своята вътрешна духовна хармония. Поетите, които специално пишат за природата, виждат във Великдена главно цъфтежа на земната пролетна красота. Един от тях е написал стихотворение "Великденче", защото и народът ни е кръстил едно пролетно цвете по нашите земи с това име. Друг поет вижда в празника основание за надежда и подем на народа ни, на неговото укрепящо съзнание. А най-големият ни и най-трагичен поет Пейо Яворов ни е оставил стихотворение от първата си младост, когато великденските камбани пораждат у него интимен спомен за детството, преживяно при баща и майка, при братя и сестри като в райска градина. Тази сложна поетична гама на образите на Великден у поетите ни говори за това, че в душата на българина големият християнски празник е залегнал дълбоко преплетен с проявите на една изначална наша духовна традиция.

Петнадесет са на брой поетите, чиито творби ще чуем сега – нека отбележим няколко акцента в техния подбор:

- Първо, Стара Загора е градът на липите и на поетите (това е широко известно), затова започваме с двама старозагорски поети – Георги Райчев и Николай Лилиев.

- Всички те са българи с изключение на един, чието стихотворение "Възкресение" ще чуем в превод. То е на поета, художника и критика Максимилиан Волошин, роден в Киев, писал поезия на руски, но и на френски език. Живял във Франция като млад цели 15 години, дълбоко свързан с Антропософията, лично познат и приближен до Рудолф Щайнер. Завършвайки с неговата творба за Руанския събор във Франция, ние отдаваме почит на цялостната европейска култура, чийто фундамент е християнската цивилизация.

- Сред поетите тук има само една жена – поетеса. Това е Мара Белчева, една истинска дама; преди повече от столетие тя е най-красивата и най-образованата жена в София, немска възпитаница, първа преводачка на класически творби от немски на български език.

- Тук следва да напомним също, че както твърдят специалистите, от Вазов (и благодарение на него) българската литература прави огромен скок, но най-ярките и големи дарования са проявени именно в поезията ни. В поезията ни се проявява онова чувство за ритъм и мелодия, подобно на "мистерията на българските гласове" във фолклора ни. Дължим този феномен на орфеевата ни традиция по нашите земи, където е живял митичния певец Орфей със звуците на неговата песен и лира.

И да знаем, че като наследство от тях са големите дарования в поезията ни – без съмнение, защото той е син на владетеля на Хемус (Стара планина) и на музата на поезията Калиопа. Затова така сладкогласна е и поезията, която ще чуем днес.

- Авторите на "Възхвала на Великден", в днешната ни композиция са вече всички до един покойници. Затова, произнасяйки им имената по нашия сегашен празничен повод, ние ще им отдадем заслужена почит, че са ни оставили в наследство своята вдъхновена убеденост в доброто у човека и в християнския смисъл на живота ни.

Нека с нашите класици заедно да преживеем часове от Великдена, който е празник на всички души – и на живите и на отминалите от нас!

Елена Велкова

Възкресение

Усещаш, тръпне и разтваря се земята
и всичко – до невидимото зрънце,
което си заровил във недрата й,
възкръсва за живота и за слънцето.

Край тебе пъпките набъбват и се пукат,
мирише на зеленина и влага.
На срещната антена гълъб гука
и мека топлина лежи на прага.

Ти тръгваш с пламъче великденско във шепите.
Къде ще стигнеш? Може би на върха?
Но бди, крепи надеждата и трепета,
като крило в сърцето ти да прърхат.

В сърцето твое и сърцето на народа ти,
че тъмен кръст над всички е надвесен.
Добрят дух да стане и ни води,
да ни дари живот – Христос възкресе!

Георги Райчев

Великден

Във пролетната нощ люляни
от зноен дъх и звезден звън,
сънувахме ний твоите рани
и тихо плакахме насън.

Ний плакахме за Теб на кръста,
за себе си и за света,
за своите ястребови пръсти
и стари каменни сърца.

И ето, утрото е свежо,
блестят грамади розов цвят,
във млечносинята безбрежност
ята от гълъби летят.

И бий в сърца ни нежна сила,
и ний простираме ръка –
със пръсти – жадни да помилват
децата, птиците, света.

Асен Разцветников

Великден

Настъпва ден, когато по-високо
от всякога е светлото небе,
очите на децата са дълбоки,
усмихнато е всяко лице.

Сега е ден такъв – цъфтят полята,
под клонищата грее златен цвят;
разтворена е като храм душата,
готова да прегърне цели свят.

Сега гърмят тържествено камбани,
Христос възкресе, Господ е над нас,
земята е от светлина заляна
и пее нежно всеки детски глас.

И птиците – и те летят по-ниско,
блестят във слънце техните крилца,
небето ни е толкоз много близо,
и ний сега сме негови деца.

Никола Фурнаджиев

Молитва

О, Господи, към мен ръка прости
и укроти духът ми безпокоен.
За Тебе искам аз да съм достоен.
Служителя си, Господи, призри.

Ти вяр а пак в душата ми вдъхни –
душа в тревоги земни уморена,
в минутното за вечното родена;
ти пътя й към него проясни.

В душата ми е демон нокти впил,
зъл демон на съмнение упорно,
и истината в нея угасил

со своето дихание тлетворно...
Пални отново в нея Твоя плам –
на истина да стане тя пак храм!

Пенчо Славейков

Великден

Разискрен ден над малки град
раздига белите завеси.
Камбани празнично звънят
и сякаш ангели вестят:
Христос възкресе!

И всеки цвят, и всеки клон
чело на слънцето поднесе.
Поле и лес, и небосклон
се сляха във молитвен стон:
Христос възкресе!

Кънти съзвучен благослов
и дух пробуден се унесе,
за правди жаден и любов
във светли на живота зов:
Христос възкресе!

Никола В. Ракитин

Гласът ти чух

Гласът Ти чух, преди да Те намеря.
И дирих Те под бащината стряха,
и там, де златни птичките летяха
към слънцето на неговите двери.

И бурята кога криле разпери,
и цветовете мъртви полетяха,
и сълзите ми в ужас онемяха,
от храм във храм те дирих в всички вери.

И с вързани очи се пак завръщам
при кръста, Боже, дето те разпнаха,
при Твоята любов, че тя прощава,
че тя дори вразите си прегръща,
конто те с оцет и злъч пояха,
и с гвоздеи коваха твоята слава.

Мара Белчева

Моят Исус

Когато Ти всеблаг, добър и чист
през тази нощ възкръснеш на Голгота,
недей отвърща кротките очи
от всички нас, останали в живота.

И не отлитай в синия простор,
за да застанеш в трона си небесен
недостижим сред ангелския хор,
запял за теб най-светлата си песен.

А мълком слез от дървения кръст,
и нека в мрака стъпките ти леки
оставят върху родната ни пръст
една безкрайна, слънчева пътека.

Ще те посрещнем всички като брат
и кротко ще целунем твоята дреха,
в която росни капки кръв димят,
за да ни бъдеш радост и утеха.

Повярвали за първи път тогав
наистина, че нявга си възкръснал
след мъките в дванайсетия час,

в душата ни нощта ще се разпръсне.

Петър Горянски

Великден

Звънят великденски камбани,
разнасят благослов,
далеч отеква бодрит зов
на звуци разлюляни.

Приждат в празнична премяна
през Божия покров
жени, мъже - с една любов,
с една надежда сгряни.

В ръцете светят вошеници,
в очите - чуден плам,
сами сърца им днес са храм,
че вярват тия мъченици
под същи небосвод
да дирят по-добър живот.

Христо Борина

Пространство за нещо ново

Антропософско общество – Конференция
на генералните секретари

Конференцията на генералните секретари на Единното антропософско общество между 4-ти и 7-и ноември разгледа въпроси от сферата на световните събития, текущите задачи на Антропософското общество и развитието на Гъотеанума. Една от темите беше как да се осигури разбиране и помощ за праговете* изживявания.

Както всяка есен, генералните секретари от цял свят се събраха в Гъотеанума. Също като музиканти носещи своите индивидуални инструменти, фолклорни мелодии, ритми и тонове, те идват на конференцията с намерението да работят творчески заедно. Посред какофония от звуци, дрънчейки в радостно очакване, те се събират. Прозвучава единичен инструмент, докосвайки духа на това, което ги събира заедно.

Приветстват се новите членове Норма Блекууд от Австралия (Anthroposophy Worldwide, 7/2008) и Матс-Ола Олсон от Швеция (Anthroposophy Worldwide, 6/2008). Започва настройването – може ли всеки да открие своя тон и да се хармонизира с останалите? Ще намери ли индивидът резонанс в групата, ще се превърне ли творческата енергия в музика ехтяща по света? Можем ли да докоснем музиката на сферите?

Положителност и топлина

Тази конференция събира периферията и центъра заедно. В последните години осем нови генерални секретари се присъединиха към кръга на конференцията. Всеки внася своя собствен импулс и привкус. Форми и процеси биват трансформирани в колективната работа – пътешествие не винаги комфортно, но необходимо. Положителността и топлината в групата са осезателни – интересът към другите и към това, което те носят, придружен със способност за слушане, за създаване на пространство, в което може да се зароди нещо ново. Можа да бъде чул всеки глас в течение на представянията, обсъжданията и разговорите.

Евритмията служеше като трамплин към деня. Тя не само ни свързваше и привеждаше в движение, но по време на срещите уместността на упражненията отекваше в темите и разговорите.

Финансовата криза и прагът*

Главната тема – Основните задачи на Обществото – вътка своя път през всички въпроси и обсъждания, били те Мистерийните драми, вътрешният живот, медитация, темите на годината или световните събития. Две области от непосредствен интерес бяха настоящата световна финансова криза и прекосяването на прага като изживяване на нашето време.

В отговор на искане за задълбочаване на нашето разбиране за световната финансова криза и нейната връзка с Обществото, Филип Мартин (Англия) и Пол Макай (Гъотеанум) ни въведоха в темата, изяснявайки последствията от печеленето от фалшиви кредити и осветлявайки проблемите, възникващи когато парите не текат. Стана ясно, че Обществото

също има своите застойни проблеми – предизвикателството е да се идентифицира затлачването и да се освободи то към пресичане на ограничението. Когато животът тече между членовете, той може да протече също и отвъд Обществото – може би това е образ на ситуацията и в човешкото общество.

Друга опитност за нарастващ брой хора е разделянето на трите душевни сили при прекосяване на прага. Това проличава от болката, която хората си причиняват един на друг чрез думи, емоции, и дела. Как можем ние, в нашето обучение и в живота, да подкрепяме, подпомагаме и защитаваме другите в тяхното изживяване при прекосяването на прага?

Място за всеки в общността

Сега пред нас стои предизвикателството да отнесем големите теми, които идентифицирахме като насъщни и основни задачи на Антропософското общество (едно християнство отвъд религия и църква, медитативният път на Антропософията, мислите за съдбата и реинкарнацията, михайловият характер на нашето време) обратно в нашите собствени страни и да ги култивираме така, че те да потънат и да растат в Обществото. Да се срещнем един с друг, за това има място за всеки в общността – това е насъщната задача на Антропософското общество. Така беше и на това събиране. Главните задачи на Обществото бяха не само обсъждани, но също поети и практикувани.

*Сю Симпсън, Нова Зеландия
Превод от английски – Васил Назъров*

* Става въпрос за прага между материалния и духовния свят (бел. на пр.).

Във възхвала на будния ум

Няколко размисления относно
инкарнирането на Ариман

Ариман е същество, което внимателно хвърля бързи въдици от студена пресметливост. Изведнъж се оказваш омотан, но всяка нишка е свързана и притегля към него. Той предварително подготвя почвата за своите изяви, като скреж пълзяща по стъклото на прозорец в ледена нощ. Цялата съвременна култура е вече пропита с неговите сили, които, в своята правомерна област в природата и елементите, са поразително красиви с остротата на своите линии и форми. Но по отношение на неговата предстояща инкарнация, Кен Гибсън е много прав казвайки, че трябва да държим ума си буден, днес, особено по отношение на формите, в които тази инкарнация ще се осъществи.

Рудолф Щайнер ни просвети за тази необятна мощ, чиято хладна интелектуалност е била похитена в предишни космически епохи. Чрез делото на своя живот Щайнер е просветлил мнозина, тук, на земята, както и онези, които са вече в духовния свят, за характерните черти на този "Бог на тъмнината и смъртта". Очевидно, големият принос на Щайнер в сферата на познанието не е останал незабелязан и от самия Ариман. Даже той намира за още по-належащо, заради това, да манипулира с масовото съзнание. Защото на силата от духовната работа може да се противодейства чрез масов контрол на населението (не абсолютен, но краткосрочен), особено чрез манипулиране със свръхинтензивни парализиращи сетивни стимулации. Откакто Щайнер напусна физическата си форма, много е било направено в потока на световните събития в тази посока.

Въпреки, че филми като "Предсказанието" (The Open) разпространиха идеята за идването на Антихриста по-широко сред обикновеното население, отколкото бихме предположили, Ариман продължава да разчита на това, че повечето хора са спящи. Както ни казва Щайнер, Ариман ще използва религията, науката, а също и изкуството, или каквото минава днес за изкуство, което се разпространява основно чрез медиите. Той ще използва също и атеизма, за да оправдае общата унасяща дрямка на човечеството. Човек би могъл да си представи, че хората с такива убеждения биха били неговият предпочитан инструмент, но материалистично ори-

ентираните религиозни вярвания служат на целите му също толкова добре. Удивителна интелигентност ще шества в първите редици, но друго важно обстоятелство, което трябва да се има предвид, ще е способността на Ариман да дарява особен вид егостично, субективно ясновидство.

Тук представям едно донякъде спекулативно повествование, но то е оправдано с целта за разбуждане на ума.

През изтеклите години броят на НЛО събитията стабилно нарастваше. Действително, броят на наблюденията през 2008-а беше най-високият отразен досега. Интересно е да се отбележи, че първото официално съобщение за НЛО събитие беше направено от пилота Кенет Арнолд през 1947-а. Това беше две години след като ядрените сили бяха отприщени на нашата планета по време на пророчески наречените "изпитания на Троицата" в Лос Аламос. През този атомен фокус, сили и субстанции от под-материални царства нахлуха в нашия космос. Повечето хора днес за запознати със "сивите" - бездушно изглеждаща, често така описвана извънземна форма. Дали те са между-пространствени ариманични същества, придобиващи видима плътност изпод под-природата? Дали тази между-пространственост стои и зад целия НЛО феномен? Щайнер ни казва, че Ариман произхожда от друга световна система, която не е директно свързана с нашата. Дали сега с негова помощ не навлизат и други същества? Астрономията вече е открила, че съществуват много планети орбитиращи около слънца в нашата галактика, някои от които ще са като Земята. Масовото съзнание беше подготвяно за чуждоземна инвазия от години. Такива феномени трябва да се отбелязват. Дали всички те са хипноза, масова истерия, или метеорологични балони?

Аз нямам предвид, че Ариман ще се яви на Земята с космически кораб през открития космос, нито от центъра на Земята, защото той ще се появи в човешка форма, но интересно е да изследваме повествованието. Несъмнено би било в полза на неговите цели, ако пристигнат представители на "по-висш интелект", носещи технологични чудеса, или обръщайки с едно махване почти всички към научен атеизъм. Няма съмнение, че мнозина биха били убедени. Отново трябва да подчертая, аз не твърдя, че всичко това ще се случи, но само се опитвам да изследвам с отворено съзнание идеята за инкарнацията.

Представям тази идея, за да покажа, че с Ари-

ман ние трябва да внимаваме за неговото ледено остроумие. Друго интересно повествование представя Владимир Соловьев в своя "Антихрист", който по същество съобщава, че той ще се яви като супер държавник, председателстващ Европейския съюз преди да стане водач на едно световно правителство. По отношение на тези въпроси и всъщност на всички световни събития, трябва да оставаме будни и да поддържаме разбиранията си гъвкави и живи, отчитайки също, че нещата са се изменили от времето на Щайнер. Как ли би разтълкувал той днешната ситуация?

И последно, Ариман е повече от леко загрижен от дейността на Антропософското движение. Работата (именно работата е тази, която ще определи дали "книгата на мъдростта" ще попадне в ръцете на Ариман или на Христос) на много души през последните 100 години дава своето отражение! Текущата финансова криза ще доведе до това, че все повече и повече хора ще се свързват с духовните ценности в своето усилие за самоопределение. Но остава въпросът: Какъв вид духовност ще намерят те? Сега Ариман трябва сериозно да взема под внимание съществуването на мост-дъга от инспирация, свързващ михайловите души на Земята и в духовния свят. Така, ние трябва да засилим работата, изследванията, медитацията и особено групите, които са голям източник на сила за душите и от двете страни на прага.

"Да се проповядва срещу Ариман е безполезно. Ние не можем да го избегнем. Ние трябва да живеем с него по правилен начин и да не позволяваме да бъдем завладени от него."

"Със собствени усилия човечеството трябва да усвои съдържанието на духовната наука преди времето на Аримановата поява на Земята."

(Рудолф Щайнер)

Ариман ще съсредоточи вниманието си върху нашето движение, така че разприте и вътрешните борби повече няма да остават безнаказани. Също, явните противоречия между нас е нужно да бъдат по-скоро разбирани, отколкото атакувани.

Саймън Кейд Уилиамс

Превод от английски – Васил Назъров

Холандия: Работилници по медитация

Оказване на помощ по личния път на обучение

За членовете на Антропософското Обществото в Холандия от септември 2002 г. насам се провеждат семинари по медитация. За времето от септември 2004 г. до м. април 2008 г. са се състояли 37 такива семинара с почти 450

участника. Рон Дунселман обяснява, че проектът се състои в това, да се учим да медитираме, съпътствани от някого.

Началото на работилниците по медитация се поставя при един разговор между Маделийн Винклер и Рон Дунселман при една на среща на лекторите на Първия клас в Гьотеанума през м. декември 2002 г. Те стигат до общото мнение, че една от задачите на Антропософското общество е да полага грижи за развиване на култура на медитативния

живот. Освен това медитацията може да бъде и подготовка за членовете на Свободната школа за духовна наука. Независимо от това, че и членовете на Свободната школа търсят форми за медитативна работа със съдържанието на Първия клас.

Тогава разработихме инициативата с членове на Първи клас, на чийто медитативен опит и способности за съпровождане на група можехме да се доверим. Между другото говорихме и за разликите между медитацията и молитвата, между правенето на практически упражнения и медитация, между

имагинация, инспирация и интуиция. Тази подготовка продължи година и половина и беше крайно необходима за успеха на този проект. Така се получи една общност от изследователи. Междувременно има вече 25 ръководители на работилници.

Запознаване, упражняване, обсъждане.

През септември 2004 г. в цялата страна се проведе ден за въвеждане и след това на седем места в Холандия за първи път започнаха работилниците по медитация. Интересът беше толкова голям, че на места трябваше да се правят списъци на чакащите.

В работилниците по медитация се изучават, упражняват и обсъждат различните стъпки и възможности за антропософска медитация. Към нея спадат символната (образната) и словесна медитация, упражнението за ретроспекция, както и т.н. съпровождащи упражнения. Търсят се отговори на възникналите въпроси: Къде, кога, как, колко време и колко често да се медитира? Какви смущения могат да се появят? Кои стъпки отличават упражняването в ретроспекция от тези при изграждането на една символна или словесна медитация? Какви са условията за създаването на медитативно настроение? Как човек става съзнателен за въздействието на медитацията върху обикновения живот?

Упражняването в антропософска медитация действа въодушевяващо и вдъхновяващо: Медитативните упражнения задълбочават и обогатяват качеството на живота, силно подпомагат ежедневието и създават условия за свръхсетивни възприятия. Медитацията прави по-лесен достъпа

до духовния свят и неговите същества и ни учи как по един здравословен начин да станем граждани на два свята.

Антропософската медитация е един изключително свободен и индивидуален път. Никой не може да го натрапва на никого, той не може да бъде повлияван отвън. Затова и не се правят т.н. групови медитации. На участниците се оказва помощ в индивидуалния им път на обучение, като се полагат грижи спрямо добрите в къщи опитности. Те могат да бъдат споделяни и обсъждани. Така човек (се) учи от практическите въпроси и открития на другите, без да трябва да показва по-скоро интимните си опитности. Там, където в подкрепа на медитативната работа се предлагаха и практически упражнения в изкуство (евритмия, пластициране, рисуване и рисуване на форми), това бяха ценни допълнения към работата.

Освен това с участниците от регионалните работилници се провеждаха общи заключителни срещи – с лекции и занимания по изкуство. Някои от темите на досегашните лекции бяха: "Значението на медитацията за човека в наше време", "Значението на медитацията за света от тази и от другата страна на Прага", "Личното израстване на медитацията", както и "Индивидуалност и духовна общност".

Разширяване на работните общности

Това, че се предлагат работилници по медитация само за членовете на Антропософското общество е с цел. Не само защото развиването на медитативна култура е жизнено важен елемент в Антропософското общество, но и защото членството

– това ще рече взаимното казване на "Да" като членове на Обществото – представлява едно свързващо дело, което създава добра почва за доверие и респект – това от своя страна също е жизнено важно условие за една работилница по медитация.

През последните 4 години се състояха и 6 работилници с 60 човека на възраст под 28 години, които не трябваше да са задължително членове на Антропософското общество. За тях от основна важност беше ежедневно практическо правене на съпровождащите упражнения.

Наред с това сега работим и за развиването на работилници по медитация за сътрудници от практическите антропософски области. За тях също не е задължително да са членове на Антропософското общество – техният свързващ елемент е в общата сфера на дейност. След първата изпитателна работа с 15 педагози се надяваме, че в периода 2008–2009 г. ще можем да предложим профилирани работилници по медитация, а именно: 5 в областта на педагогиката и 3 в медицинско-терапевтичната област.

Когато се натрупа опит и в тези области, ще наближи моментът, работилници по медитация да се предлагат и на хората, които искат да се запознаят с антропософската медитация и да я упражняват, като свързващият им елемент ще бъде техният сериозен интерес към практикуването на антропософската медитация.

*Рон Дунселман – Председател и Генерален секретар на Антропософското общество в Холандия
Превод от немски – Величка Йорданова*

Герда Александер (1908-1994)

Тази година е сто годишнината от рождението на Герда Александер и аз пиша тези редове с дълбока благодарност за всичко, което тя позволи на толкова хора да изживеят пряко или косвено.

Герда Александер посвети съществуването си на търсенето на "най-правилния" възможен начин за изживяване на собственото тяло. Правилен, т.е. съблюдаващ едновременно законите на анатомията и на физиологията, и на изразителността, на движението на човека. Така, тя неуморно извървя трудния път на връзката с тялото, като рядко се задоволяваше с това, което откриваше, тъй като това, което трябваше да наблюдава и да разбира, непрестанно поставяше тази връзка под въпрос.

Тя нарече **евтония** практическото приложение, което разработи опирайки се на мускулния тонус съгласуван напълно с изживяваната ситуация. Като творец и преподавател тя направи това изследване най-напред за самата себе си. Наистина, страдаща от съвсем млада от остър ставен ревматизъм, вероятно поради лишението през Първата световна война, в едно време, когато пеницилинът не съществуваше, тя е нямала друг избор, както сама твърди: "Когато на 14-15 годишна възраст

академичните лекари ти казват, че бъдещето ти е смъртта или инвалидният стол, това никак не е ентузиазиращо! А не беше в моя темперамент да се подчиня. Помислих си, че може би това е моментът да открия нещо, да намеря средство да пестя силите си и да разпределя енергията си, която предвиждаха да ми стигне за няколко месеца или няколко години живот, върху по-дълъг период."

Тя започнала да наблюдава знаците позволяващи ѝ да долавя функционирането на тялото си, променливите състояния на своята жизненост, на болките си, давайки си сметка, че простият факт, че им отделя внимание, променя усещанията ѝ. Тогава жестовете ѝ, стойката ѝ ставали различни. Тя намирала опорите си върху земята, като скелетът с неговата функция да подпира освобождавал мускулатурата от излишното усилие да стои изправена. Подвижността ѝ, здравето ѝ се подобрили. И едновременно с това в нея се развивала способността за значително внимание. Крехкото ѝ здраве я принудило да се откаже от артистичната кариера, към която се стремяла още от дете. Нейните родители се били срещнали благодарение на интереса си към метода на Емил Жак Далкроз и през цялото си ученичество тя е посещавала училището по ритмика във Випертал. Това художествено възпитание я ентузиазирало. Тя искала да стане танцьорка, музикантка или още по-добре режисьор. Но болестта спря проектите ѝ и тя избра преподаването на рит-

мика.

През 1929 г. тя напусна Германия и замина за Дания да преподава в детски градини. Тя окончателно се установи там, когато на власт дойде Хитлер, убедена, както самата тя казваше, че работата ѝ не би могла да се развива при такъв режим. Малко по малко тя въведе в занятията си видове ситуативни упражнения, които помагаша на самата нея. Родителите установиха такова подобрение в здравето на децата си, че скоро тя беше повикана в болницата да помага на спастични и астматични деца.

Едновременно с това музиканти и актьори се обръщаха към нея, за да ги подпомага в предотвратяването, дори в разрешаването на трудностите им: напрежения, болки, преумора. От 1936 г. тя заработи в Кралската академия, а след войната и в Симфоничния оркестър на Радио Копенхаген. Съветите ѝ, прости и практични, за стойката и за взаимоотношението с инструмента показват дълбока интелигентност на тялото. Благодарение на тях не само се облекчаваха болките: диригентите и режисьорите констатираха също радикални промени на художествено равнище. Репутацията ѝ порасна. Лекари от Европа, от Съединените щати я канеха да разказва за работата си и да подготвя практикуващи лекари. Тъй като не можеше да отговори на всички искания, които ѝ се отправяха, през 1947 г. тя отвори школа за професионална подготовка. Тогава се наложи да измисли име на своята дейност.

Тя я нарече евтония, като антоним на дистония, тъй като вегетативните дистонии бяха болестите, които се повлияваха най-добре от работата ѝ. Евтонията позволява тонусът да си възвърне способността да се променя според нуждите, освобождавайки задръжките (хронизирането), стереотипните жестове, ограничените или болезнени положения на тялото. Необходимостта да предаде знанията и уменията си на бъдещи професионалисти я накара да изведе основните принципи на евтонията. Съзнателното отпускане и съзнателният жест, да, разбира се, но най-вече това, което създава тази възможност: разтягането, осезанието при докосване, отпускането със съпротивление, движението отправено и ръководено от определена област на тялото. Тя дефинира специално две основни понятия: **контакът**, който разграничава информацията идваща от предмета от информацията изпращана към и през предмета и **преносът**, съзнателно използване на рефлекс за изправяне, който следва силовите линии на скелета. Така тежестта пада върху земята, а мускулатурата се освобождава за жеста.

Тя е първата и може би единствената, която проповядваше стимулирането и усещането на формата и консистенцията на костите.

Нейната чувствителна артистичност се изразява, както в качеството на изследванията, така и в преподаването ѝ. Тя беше творец, не можеше да приеме каквото и да е "дресиране" на тялото, нито неправилните и вредни физически принуди. Тя постоянно живееше с въпроса: Какво представлява свободата в областта на движението? Съществува ли тя изобщо? Например, тя казваше по повод международните конгреси по танц, които започваха да се провеждат: "Във фоайето на хотела, където бяха настанени артистите, бях поразена от факта, че можех да разпозная по начина на ходене ученика на един или друг професор. Къде беше свободата на ученика, ако движението му до такава степен беше просмукано с тоничните навици на неговия преподавател?"

Свободата на тялото естествена ли е? Може ли

да се възпита? Как учителят да се намеси така, че да не остави някой да се движи заедно с ограниченията си, а да го води към неговата свобода? Телесното възпитание поставя директно тези въпроси и затова Герда Александер се захвана с тях много конкретно. Тя придава значение на усещането, интензивното изживяване. Движението само се нагажда, когато човек може да усеща какво прави. Тя подканва към лично търсене на това, което е точно и правилно. Човекът знае, защото той изживява опитността. Между двете войни това беше напълно революционно в областта на движението. "Най-лошото е подражанието", казва тя. "Човешкото движение не е механично."

Упражненията са поканата за изживяване. Герда Александер наричаше всички, към които се обръщаше, от хоспитализираното дете до обучаващия се студент, свои ученици, не за да ги инфантилизира, а защото целта ѝ беше самовъзпитанието, търсенето на независимост чрез усвояване на собствения опит. Това изискване ѝ помогна да намери думите, които дават на другия точната рамка на едно упражнение, без да определя преждевременно откритията, които той ще направи чрез него, без никога да назовава възприятието му вместо него. Тя позволява на всеки да намери с голяма обективност своя път с езика на усещанията. Нейната педагогика е неразделна част от евтонията. Герда Александер беше член на Антропософското общество в Дания. Интересно ще бъде да знаем, че тя участваше в учебна група по "Философия на свободата" с ръководител д-р Бюенбахер, който редовно идваше в Копенхаген. Тя практикуваше евритмия. Тя отиде в Гьотеанума, за да гледа представление на Мистериите драми. Тя представи работата си на Мария Щайнер, която не можеше да я приеме за антропософска, "тъй като нямаше налице достатъчно елементи, за да отсъди. Герда Александер се отказа да предлага изучаването на книгите на Рудолф Щайнер в Школата по евтония ("Теософия", "Философия на свободата"), когато една от нейните сътруднички отбеляза, че тъй като не е антропософ, тя се чувства

притеснена, че трябва да изучава тези книги. Герда Александер прие нейните резерви. Нещото, което я интересуваше преди всичко, беше непосредственият опит. "Духовният живот е свободен", казваше тя. "Аз не искам моите ученици да бъдат антропософи, за да работят като мен" Като благодарност за работата ѝ и за участието ѝ в движението за спасяването на евреите през войната, кралицата ѝ предложи датско поданство. Подкрепяна от нея, Герда Александер можа да организира през 1953 г. първия "Международен конгрес за движението", събрал лекари, артисти и преподаватели интересувани се от свързването на човека с тялото му. Тя закри школата си през 1992 г. и се върна във Випертал, родния си град, където угасна на 86 годишна възраст.

Днес евтонията на Герда Александер е разпространена в цял свят. Много професии черпят вдъхновение от нея, често без да знаят, че я дължат на Герда Александер. Наистина, тя доведе докрай уважението си към свободата на всеки: "Аз дадох на моите ученици всичко, което можах, доверявам им се за това, което трябва да дойде. Когато евтонията вече няма да бъде приложима към живота, ще се намери нещо друго, защото най-важното е винаги да оставаме във връзка с реалностите и да бъдем дълбоко вкоренени в нуждите на времето."

Евтонията е дисциплина проста в практическото си приложение. Самата ѝ простота разкрива огромната предварителна работа извършена от нейната създателка, будителска работа основана на абсолютното доверие в способността на всеки човек да се развива.

Джеси Делаж

"Nouvelles de la Societe anthroposophique en France"

брой януари-февруари 2009 г.

Превод от френски – Светла Бисерова

Библиография: Герда Александер - "Евтония", 1996

Състоянието на селското стопанство в света

Добре е понякога да си спомняме, че няма "култура" без "Агрокултура" (земеделие); Няма интензивен културен живот в Кордова без богатия земеделски живот на Андалузия, няма възраждане във Флоренция без щедрата Тоскана...

Днес е невъзможно да не се сравняват характеристиките на глобализираното селско стопанство с преобладаващите черти на западната култура: безусловна вяра в техническия прогрес и науката, господство над природата, систематично търсене на печелене на време и производителност, ранно дори ускорено производство. Индивидът забелязва неспособността на мисълта си за разбиране на сложното и органичното, но притежава безгранична способност да вижда само личния си интерес.

Вследствие на това световното селско стопанство е засегнато от дълбоки диспропорции. Точно върху този аспект избрахме да се спрем в това неизчерпателно изложение.

Днес хората привършват своето завладяване на обработваеми земи. Падат последните дървета на древните гори в Амазония, в Габон, в Индонезия,

за да бъдат заместени с индустриални плантации от соя, маслодайни палми, кафеени и какаови растения. Дребните селяни биват изгонвани от земите им.

В страните от "Третия свят" през 60-те и 70-те години се проповядваше така наречената "зелена" революция за увеличаване на добивите чрез селектирани семена, употреба на хербициди, пестициди и торове. Нежелателният резултат от това беше задлъжняването на селяните и изчезването на най-слабите, края на брането на билки и на риболова в напоителните канали, което обогатяваше

оризовото ястие, и увеличената зависимост от страните доставчици на тези химически продукти.

В началото на XXI век има желание да бъдат наложени семената на генетично модифицирани памук, царевица и други растения. Някои местни видове са унищожени, а на други е откраднат гено-типа, след което е патентован от западни компании.

Всеки знае, че моделът на химическо земеделие се е доказал в развитите страни, че той позволи повишаване на общото жизнено равнище: производителността и повишените добиви от основния сектор предизвикаха понижаване цените на "земеделската продукция" и освободената популация се обърна към стоките за "масово потребление" (коли, електромакински уреди) и развлеченията.

Но днес се знае също, че насреща си имаме и един нежелателен резултат: разрушаването на живота на почвите и замърсяването на атмосферата, здравословните проблеми на хората. Нито една об-

ласт на Земята не е пощадена, пестициди се намират в мякото на дивите елени в Лапландия. Всички в световен мащаб търпят щети. Стопаните, които изцяло са участвали в "прогресивното отглеждане" са загубили почти всякакъв спомен за старите знания навсякъде по света.

Всичко е забравено, констатира се щетите, всичко трябва да се изобретява отново, за да се лекуват минерализираните почви: половината от обработваемите почви са изтощени от свръхексплоатация, но също и от свръхпроизводство на фуражи и обезлесяването, всичко трябва да се изобрети отново, за да се лекува застрашената, насилена земя.

Огромното нарушаване на равновесието между страните на Севера и Юга е втората най-забележителна черта на световното селско стопанство. Първоначално то е резултат от историята на колонизацията придружена с "Разграбването на Третия свят". Местните производства се насочиха навън, изцяло обърнати към Севера отклоняващи се прекалено от местните нужди (например в Сенегал отглеждането на просо е изоставено в полза на фъстъците). По-късно, както се случи и с европейското селячество, развитието на Европа и Северна Америка се опря пак на селяните от Юга: те платиха с труда си, с потта си. Защо? Защото цените на земеделските стоки фиксирани в западните стокови борси спаднаха в сравнение с цените на индустриалните произведения. Поради това влошаване условията на обмена, селяните от Юга трябваше и все още трябва да отделят за износ все повече продукция, за да изплащат същото количество вносни стоки.

През 90-те години към това се добави и политиката наречена "борба с бедността" (иначе казано "плановите за структурно преустройство"), въведена от Международния валутен фонд (МВФ) и от Световната банка, за да могат неразвитите страни и тези, които сега се наричат развиващи се, да ликвидират натрупаните си външни дългове. Какво налагат тези финансисти? Увеличаване на културите за износ (напр. памук). Това се прави в ущърб на храните. Така една страна като Мали, която се самозадоволяваше с хранителни продукти, днес вече задоволява само 23% от нуждите си, Сенегал – 30%. През 2008 г. по-голямата част от южните страни са поставени в зависимост по отношение на храните. Селяните страдат от глад.

И така стигаме до третия аспект, който сме длъжни дапомним, толкова горещо актуален е той: световното земеделие не изхранва всички жители на планетата.

Първо, защото, както вече дадохме да се разбере, съществуват производствени единици за пилета, за съомга, за домати, както има заводи за спортни обувки, ролери или пластмасови коли. Земеделското производство е организирано в специализирани вериги. Така, пилетата произведени за три седмици (което не са пилета) се продават на Филипините по-евтино от местното пилешко (което също не винаги е пилешко, защото има също международна търговия на тримесячни пилеца доставяни със самолет... но дивите прелетни птици, които се счита, че минават през Конго, биват официално

обвинявани, че пренасят птичия грип... Извинете за това отклонение!).

Става ясно значението на преговорите в СТО (Световна търговска организация), чиято цел беше да се либерализира напълно търговията със земеделски хранителни стоки (да се премахнат всякакви митнически протекции). Това лято в Женева се провали срещата по земеделските въпроси. Местните производствени системи не могат да се справят с конкуренцията на индустриализираното и субсидирано селско стопанство на Севера. И може да се чуе как някои говорят за "продоволствена сигурност", а други за "продоволствена независимост".

Второ, поради увеличаването цената на петрола, хиляди хектари послужиха за производство на агро-горива (изразите "зелен петрол" и "биодизел" идват от езика на пропагандата). Една трета от реколтата на царевичата и житните култури беше изгорена, за да захранва карбураторите (12 милиарда литра етанол през 2004 г., 35 милиарда - през 2007 г.). Предлагането за храна, т.е. количеството жито предназначено за храна на хората, намалено и цените се увеличили.

Накрая, тъй като общата тенденция на цените на селскостопанската продукция е към покачване (от март 2007 до март 2008 г. житото поскъпна със 130%, соята - с 87%), срочните договори за покупка на хранителни стоки се превърнаха в дериватни финансови продукти; това ще рече, че самите договори стават предмет на спекулация. Тази спекулация е причина за поне половината от нарастването на цените на ориза и започват да се дочуват разговори за гладни бунтове.

Тогава разбираме защо г-н Зиглер, специален докладчик в ООН по въпросите на храненето, казва: "Днес, когато е възможно да се изхранят всички хора, някой да умира от глад е престъпление против човечеството!" Един след друг докладите на ФАО твърдят, че едно добре водено селско стопанство може да изхрани 6.8-те милиарда хора на планетата. Резултатите на биологичното земеделие в южните страни са много окуражаващи. В една статия, пак на ФАО (15.02.2008), се твърдеше, че генетично модифицираните култури увеличават употребата на пестициди и не намаляват бедността.

Според ФАО гладът ще засегне 14 милиона души поради бързото покачване на цените и затоплянето на планетата, което предизвиква климатични смущения: тук прекалено много вода, там появяване на пустини, по-бурни циклони, и т.н. Г-жа Ж. Шийран, директор на световната програма за храните, говори за "земеделско цунами", тъй като всички страни са засегнати и става въпрос за първата глобална продоволствена криза! Може да се добави (Африка пак е особено засегната), че това е повече или по-малко така и че това е едно не съвсем естествено цунами, а такова, за което са отговорни хората.

Така, нека да добавим, че гладът, а също и хранителните помощи са се превърнали в оръжие. Селското стопанство, жизнено важен сектор още през 19-ти век, почти забравен през 20-ти век, излиза на световната авансцена в един контекст на противо-

поставяне.

Сега трябва за малко да се предпазим от лавината от информация, която ни залива, и от която може би са част горните редове, да подхванем от друг край това земеделие наречено световно.

Да, 10% от световното селско-стопанско производство са предназначени за световния обмен контролиран само от 5 мултинационални компании. Да, те разстройват цялото местно селско стопанство. Да, спекулацията "подхранва" глада. Е, добре!

Но 90% от световната селско-стопанска продукция произведена в стопанствата, не участва в международната търговия. Почти цялата продукция отива за задоволяване нуждите на относително близки географски зони. Всъщност земеделието е свързано с определена област, с нейните жители и почви. Всяка страна може да си позволи средствата за своята "независимост" по отношение на храните. Спомняме си, че някога, когато резервите се свършваха, гладът се дължеше на невъзможността да се прибегва до запасите на други области, поради изолацията, липсата на превозни средства. Обменът, по-специално в земеделието, почива на допълващите се географски особености.

Дали земеделието замърсява? Кой е впрочем този господин Земеделие?

Поне един път най-после да спрем да говорим за земеделие и да поговорим за селяните. Селяните именно могат да решат да произведат една храна с минимално наторяване и без вреди за хората и околната среда. Работейки с познание за биологичните явления, те умеят да отглеждат култури и дори да участват в намаляването на CO2 в атмосферата, Ако някои превръщат животните в инструменти или създават най-лоши химери, други се опитват да се грижат за животните и да ги отглеждат. Сега всичко трябва да се открива, да се измисля наново, тъй като вече не съществува естествена природата нито селски инстинкт. Всеки има избора да се опита да стане съ-творец вдъхновявайки се от живота и практикувайки познание за живота.

Но колко време би могъл да устоява един дребен селянин, чието парче земя е обградено от океан от соя в Бразилия? И колко време още ще имаме правото и средствата да действат? Мислим ли за контрола върху семената, за забраните да се използват определени растения, или някои животински органи?

През 80-те години, д-р Зелингер, който обучи във Франция едно поколение земеделци в биодинамичното земеделие казваше: "Знаете ли, в Австрия е забранено да се опложда една крава от друга раса, но понякога биковите прескачат оградите..." Хората също са способни да преговарят и да определят места за преминаване.

Източници: ООН, ФАО, Световна банка, Атлас на околната среда на "Дипломатически свят" от 2007 г., статия от "Монд" от 31.07.2008 г.

Сюзан Оланьон

Превод от френски – Светла Бисерова

Гьотеанум - Школа за духовна наука

Учебни курсове в Гьотеанума - 2009/2010

Антропософия

Днес ние хората като индивидуалности се сблъскваме с предизвикателствата в намирането на ръководни принципи за нас, за нашите мисли и за нашите дела. Придобиването на съзнателна връзка с духовната реалност често пъти се явява като необходимост в този процес. Рудолф Щайнер (1861-1925) разви метод за наблюдение в духовната реалност, подходящ за днешните хора, наречен Антропософия – познание за човека. Този подход към познанието предлага не само индивидуална духовна ориентация, но също и импулси за много аспекти на културата включително нови възможности за образованието, храненето, медицината, селското стопанство, изкуството и гражданското общество.

Гьотеанумът

Гьотеанумът осигурява възможности за среща с Антропософията, за задълбочаване на вече установените връзки с нея и за работа с нея като източник на вдъхновение за житейските задачи. Гьотеанумът е седалище на Школата за духовна наука и на Единното антропософско общество. Гьотеанумът е също културен център и място за международни срещи. Той подслонява изследователски институти, съоръжения за художествено обучение, сцени за театър, музика и евритмия. Всяка година много хиляди гости от цял свят посещават Гьотеанума като туристи или за да участват в конференции, художествени събития и семинари занимаващи се с актуални въпроси.

Обучение в Гьотеанума

Гьотеанумът предлага на своите ученици

много уникални възможности. Те имат достъп до разнообразие от различни дейности като театър, евритмия и концертни изпълнения, също и събития спонсорирани от различните секции на Школата за духовна наука. Библиотеката, архивът на Рудолф Щайнер, Кеплеровата обсерватория и градините в терена на Гьотеанума задоволяват разнообразни индивидуални интереси. Също културните забележителности на близкия Базел предлагат интересни занимания на учениците от всички възрасти и части на света.

Съществуват различни алтернативи за обучение: предлагат се едногодишни курсове, както и задочни съботно-неделни курсове. Тези курсове следват в последователност помежду си по отношение на съдържанието и развитието на индивидуалните способности.

▪ **Антропософски науки на английски и основен курс по Антропософия** – Въведение към основите на Антропософията и методите необходими за антропософския път на самопознание. Включени са основните писмени трудове на Рудолф Щайнер, художествени курсове, и въвеждащи семинари на разнообразни антропософски теми. Няма специални изисквания. *Редовно обучение, начало: 14.IX.2009 г.*

▪ **Антропософски науки 2-ра година** – Втората година се основава на първата, наблягайки на практикуването и задълбочаването на способностите и познанието във връзка с определена тема или индивидуален проект. Предлагат се семинарни занятия, специализирани тематични курсове, както и художествени занятия, развивайки по-нататък основите на Антропософията изследвани през първата година. *Редовно обучение, начало: 14.IX.2009 г.*

▪ **Задочен учебен курс "Въведение в Антропософията"** – Въведение в Антропософията: работа към индивидуално разбиране. Изучаване на трудовете на

Рудолф Щайнер, художествени упражнения и развиване на способности във връзка с трудовете на Рудолф Щайнер. *Серия от 6 съботно-неделни курса на немски. Задочно обучение, начало: 25.IX.2009 г.*

▪ **Задочен учебен курс "Вътрешно развитие и медитация"** – Задълбочаване в Антропософията като път на познание. Въведение към упражнения, принципи и видове медитация и медитативен живот. Семинарни занимания, дискусии и художествени упражнения допринасят за задълбоченото разбиране и практика. *Серия от 6 съботно-неделни курса на немски. Задочно обучение, начало: 16.X.2009 г.*

▪ **Съботни семинари** – Спектър от различни теми представени от експерти в своите области, придружени от художествени дейности. Тези еднодневни семинари са открити за всички студенти, както и за всички заинтересовани.

▪ **Индивидуално обучение и стипендии от Гьотеанума за секциите на Школата за духовна наука** – Учебни и изследователски проекти основаващи се на Антропософията. Независими занимания под ръководството на секциите. Кандидатурите могат да бъдат отправяни под формата на предложения за индивидуални проучвания или относно изследователските проекти предлагани в стипендиантската програмата на Гьотеанума. *Редовно обучение, начало: 14.IX.2009 г.*

За повече информация вижте: www.goetheanum.org

Добре дошли в Гьотеанума!

Оливер Конрад, Еда Немиц, Бодо фон Плато, Ивон Шмид-Хайерхоф, Робин Шмид, Вирджиния Сийз, Елизабет Виршинг, Хаинц Цимерман – Колегиума за обучение и последващо образование към Гьотеанума.

Превод от английски – Васил Назъров

Антропософски учебни групи

Благоевград

Работна група по приложна Антропософия

д-р Стоян Везенков, тел. 0896 - 650 563

E-mail: vezenkov_neuro@abv.bg

Работа по Валдорфска и лечебна педагогика, биодинамично земеделие, евритмия, антропософска медицина и др.

2700 Благоевград, бул. "Васил Левски" 13

Плевен

Антропософска група

Галина Трифонова

тел. (064) 840 564; 0888 632 206

През четвъртък от 19:00 ч. работа по книгата "Въведение в тайната наука".

София

Група "Михаил"

Лалка Фингарова

тел. (02) 689 949; (02) 980 84 64

Всяка събота от 16 ч. работа по мистериите на драми на Рудолф Щайнер, темата на годината и "Кармични отношения II".

Работа с биографията, социална художествена терапия и работа с приказка

Светла Бисерова, тел. (02) 988 01 78

Малки групи в удобно време по заявка.

1000 София, ул. "Цар Симеон" 55

Антропософски кръг "Аристотел"

Доц. д-р Иванка Кирова, Тел. (02) 831 78 74

Два пъти месечно в четвъртък.

Свободно избрани антропософски теми.

1303 София, ул. "Брегалница" 82

Група "Рудолф Щайнер"

Александър Бояджиев

тел. (02) 873 20 27

1113 София, ул. "А.П. Чехов" № 24, ет.5, ап.6

Всяка неделя от 17 ч. работа по "Годишният кръговрат и четирите големи празника", Р. Щайнер

Социална художествена терапия

Нина Стамова, тел. (02) 987 53 60

Всяка сряда и четвъртък

1000 София, ул. "Цар Симеон" 55

ул. "Хан Крум" 18

Група "Космософия"

(начална антропософска група)

Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

Всяка неделя, занимания с "Въведение в тайната наука" и "Теософия" от Рудолф Щайнер.

Група "София"

(начална антропософска група)

Васил Назъров, тел. (02) 885 61 78; 0878 817 417

E-mail: vassil@engineer.bg

през седмица в неделя от 11:00 часа

Работа по книгата "Въведение в тайната наука"

на Рудолф Щайнер

ул. "Ген. Паренсов" 47 (вътрешна сграда)

Стара Загора

Група "Антропос-София"

Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Всяка сряда от 19:00 ч. - тема на годината и "Кармични отношения II".

6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група "Рудолф Щайнер"

Веселина Велкова, тел. (042) 623 368

Всеки вторник, работа по темата на годината и "Мистериите на драми".

6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група за начинаещи

Иглика Ангелова и Йордан Димитров

тел. 0897 657 298; 0885 059 789

Всеки понеделник от 19:00 ч. работа по книгата на Рудолф Щайнер "Как се постигат познания за висшите светове".

Социална художествена терапия (арт-терапия)

Дочка Колева, тел. (042) 621 330; 0886 824 715

Два пъти месечно в четвъртък.

Ямбол

Група "Светлина"

д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

E-mail: svetlina05@abv.bg

Всяка сряда от 18 ч. работа върху темата на годината и "календар на душата".

ПОКАНА

АОБ кани всички свои членове и приятели на празника Йоановден, който ще се проведе на 21 юни – неделя – от 12:00 часа в София, Борисовата градина срещу Парк хотел Москва, вдясно от Руското посолство (последна спирка на трамвай 18). Среща в 11:40 на спирката на трамвая.

Празникът включва:

- Откриване - Димитър Димчев;
- Слово за индивидуалността на Йоан - Трайчо Франгов;
- "Как св. Йоан слязъл на Земята от Небесното царство" (Ирене Йохансон) - кратък разказ за евритмичната същност на името на Йоан;
- Литературно четене от Богдана Вулпе и Нина Стамова
- До края – Свободни разговори и артистични изяви.

Заповядайте!

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Светла Бисерова, Веселина
Велкова, Васил Назъров

Адрес:
1000 София,
ул. „Цар Симеон“ 55
Светла Бисерова

тел.: (02) 980 84 64; 988 01 78
имейл: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

За съдържанието на публикуваните материали, отговорност носят единствено техните автори.